

ÚVODEM ----- 5

I / ŘÍMSKÉ KRÁLOVSTVÍ

1. ZALOŽENÍ ŘÍMA ----- 11

Byl Řím vůbec založen? Římané o svém původu: prolog v hořící Tróji. Aeneas pluje do Itálie. Romulus a Remus. „Tak se staň každému, kdo přeskočí moje hradby!“ Ženy pro Řím. Kapitolská vlčice

2. ETRUSKOVÉ, ŘEKOVÉ, LATINOVÉ ----- 26

Nejstarší Itálie. Záhadný národ Etrusků. „Za dnešního stavu vědy neřešitelný problém“. Neapol, Sybaris, Sicílie: řecký západ. Pestrá směs kmenů zvaných Italikové. Latium a město na sedmi pahorcích. Proč právě Řím?

3. SEDM ŘÍMSKÝCH KRÁLŮ ----- 45

Romulovi nástupci. Boj o Alba Longu: Horatiové a Curiatiové. „Řím nebyl postaven za jediný den!“ Král Servius Tullius dělá revoluci. Náboženství bez extáze: bohové, kněží a věštci. Sebevražda zneuctěné Lucretie. Vyhnání králů – navždy!

4. LEGENDY, FAKTA A DĚJINY ----- 64

Věda o tom, co bylo. Letopisy, básně a očitá svědectví. Římané píší své dějiny. Dokumenty z terénu o rozloze 5 000 000 km². Moderní historikové: bezpočet knih o Římě. Otázka faktů a otázka hodnocení. Epoque římských dějin

II, ŘÍMSKÁ REPUBLIKA

5. MĚSTO, LIDÉ, INSTITUCE ----- 93

Vyhlášení republiky. Patricijové, plebejové a podobenství Mencia Agrippy. Lidová shromáždění, senát, úřady. Zákony na dvacíti deskách. „Římské občanství je privilegiem“. Ekonomická základna. Armáda připravena dobýt svět

6. BOJE O ŘÍM, VÝBOJE V ITÁLII -----126
Rudý prapor nad Palatinem. Hrdinové a zrádci: je dovoleno zví-
tězit bez rozkazu? Vpád Galů a kapitolské husy. Tři války se Sam-
nity. Bitva u Auskula: „Pyrrhovo vítězství“. Dobytí města Volsinií.
Řím pánem Itálie

7. ŘÍM VLÁDCEM STŘEDOMOŘÍ -----155
Nepřátelé a sousedé. První punská válka a římský skok za moře.
Hranice Itálie se posouvají k Alpám. „Hannibal před branami!“
Legie si podmaňují Řecko. Třetí punská válka: „Karthágo musí
být zničeno!“ Římské provincie Afrika a Asie

8. BOUŘE OBČANSKÝCH VÁLEK -----188
Problémy z velikosti. Bratří Gracchové v boji za půdu a de-
mokratici. Války s nepřáteli, válka se spojenci. Marcius, Sulla
a krize republiky. Otroci se chápou zbraně: Spartakus. Crassus,
Pompeius a Caesar. „Kostky jsou vrženy!“

9 KONEC REPUBLIKY -----218
Caesar pánem Říma. „Ať byl jakýkoli, vládl moudře a blaho-
dárně“. Vražda, jež otřásla světem. „Jsi, hrůzo, puštěna, teď val
se dál...“ Poslední bitva občanské války. Mlčely v Římě Múzy? Dě-
dictví republiky.

III/ ŘÍMSKÉ CÍSAŘSTVÍ

10. RANÉ CÍSAŘSTVÍ -----257
Začátek nové epochy. „Činy božského Augusta“. Vergilius, Ovi-
dus, Horatius: zlatý věk římské poezie. „Zanechávám po sobě
město z mramoru...“ Vláda julsko-klaudijské dynastie. Císařové
či lidské obludy? Velice změněný Řím

11. ŘÍM PÁNEM SVĚTA -----289
„Rok tří císařů“ a dynastie Flaviů. Exkurs o Židech a křesťanech.
Traianus, Hadrianus, Marcus Aurelius: vrchol římské moci
a slávy. Staví se Koloseum, staví se na všech stranách světa. Li-
teratura „stříbrné doby“. Rozkvět provincií

12. ŘÍŠE V KRIZI -----325
Dynastie Severů. Problémy, reformy a Caracallův edikt o ří-
mském občanství. Vojenští císařové: v říši vládnou zmatky. Diocle-
tianova absolutní monarchie. Pronásledování křesťanů a císař
Constantinus. Řím přestává být hlavním městem říše

13 / KONEC ANTICKÉHO ŘÍMA	352
Konstantinopolis, dnešní Istanbul. Křesťanští císařové a Julianus Odpadlík. Rozdělení říše. Poslední květy antické kultury. Barbaři na hranicích, barbaři v Římě. Romulus Poslední	

ZÁVĚREM	365
Ediční poznámka	378

PŘÍLOHY

Poznámka	382
Římská osobní jména	383
Přehled římských měr a vah	384
Přehled římských mincí	385
Přehled římských císařů	386
Přehled literatury	392